

REDACȚIA

Deak Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pe un an .. 20 cor.
Pe jumătate an .. 10
Pe 1 lună .. 2Nrii de Duminică pe
an 4 cor.Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deak Ferencz-utca nr. 20.

INSERTIUNILE

de un sir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
inapoiază.

Telefon oraș și comitat 502

La adresa zilei.

În nr. 22 al «Tribunei» mi-am luat voia a fixa teza d-lui Iorga, despre grandomania națională maghiară. Acum mi-se cere să nu trec cu vederea nici teza despre grandomania personală a românilor, care îi face imposibili în societatea oamenilor.

Trecă și acest pahar al amărăciunii, nu fac voia mea ci a celor cari cer dela mine explicație cu aplicație la noi de aici.

În anii cincizeci din secolul trecut eram noi Românii bine văzuți în cercurile mai înalte și dela noi a atârnat să cuprindem teren pe toate ramurile vieții publice și să consolidăm viața culturală și economică pe temelii reale. Așa de pildă ne-a fost deschisă calea la funcțiuni înalte unde se putea forma un stat major de înalți funcționari sub a căror oblađuire să se cultive interesele culturale și economice ale poporului românesc. Ne era deschisă cariera militară, pe care puteam ajunge la un stat major în armată și cu legături până la pragul Burgului.

Puteam să ne înființăm școli naționale de toate categoriile, puteam regula proprietatea țaranului nostru și să ne formăm centre industriale și comerciale.

Și n'au lipsit dintre noi simțul iubirii de neam. Fii ieșiți din opincă nu și-au uitat de neamul lor ci mai vârtos toți în numele neamului au vorbit și făcut politică. Nota dominantă a acestei politici era procesul filologic și istoric a latinității noastre. Aceasta

a fost politica sentimentelor și eroii ei naționaliști entuziaști.

Nenorocirea noastră a fost, că acest entuziasm n'a avut și fond real. N'a fost cine să-l lege de cultivarea terenului economic, punerea lui în serviciul muncii pentru interesele agrare ale poporului, pentru generalizarea culturii lui că să poată ocupa teren în industrie și comerț, pentru ocuparea pozițiilor în viața publică și în armată. Cu un cuvânt i-a lipsit lucrativitatea. Așa am rămas noi săraci și analfabeți și fără convețiuni în cercurile hotărătoare.

În lipsa acestei hrane reale pentru entuziasmul nostru național a urmat apoi, că aceasta s'a mistuit pe sine în culturi personale. Iată grandomania personală, care ne-a făcut imposibili în societatea oamenilor, atunci, când calea ni era deschisă.

A urmat apoi epoca mai nouă politică cu craii săi imposibili și ei în societatea oamenilor și acum și cu calea închisă. Căci închise sunt dinaintea noastră porțile magistratelor, închise sunt porțile școlilor militare, închise sunt beneficiile specializărilor în ramurile superioare culturale, industriale și economice; azi mâne ni-se închid și școlile confesionale și închise sunt resursele de venit dinaintea țărâniei. Strânși suntem în porți de fier din toate părțile.

Ne va mântui doară ziua de astăzi și de mâne? Ori craii de azi și de mâne? Nu. Că nu este scrisă mântuirea noastră de sus, ci de jos, dela talpa țării, care este poporul.

Aici trebuie să ne întoarcem și de aici să pornim temelii viitorului nostru.

Naționalismul trebuie odată descopiat de filologie și de istorie și legat de nota zilei: de muncă, de munca productivă a forțelor brute și intelectuale. Munca nu cunoaște grandomania personală decât prestațiuni reale. Aceste reale prestațiuni fac pe om accesibil în societatea oamenilor.

Leagănul muncii este moșia și școala, iar soarele ei biserica. Acolo este dar locul nostru cari facem apostolia națională, în acel leagăn și sub acel soare.

Astăzi poate se deschide o nouă eră politică cu perspective amețitoare. Fie cuvântul dlui Iorga un memento în aceasta zi. Iar noi mergem mai departe a propaga între poporul românesc munca, învățătura și cinstea întrupate în holdă și atelier, școală și biserică, fie ploi noroase, fie cer senin.

Nu știm ce ne aduce era nouă, noi însă trebuie să știm ce ducem în ea.

Bine informați! «Budapesti Hirlap» în numărul dela 18 Februarie, aduce știrea, că clubul deputaților naționaliști a avut o conferință referitoare la ținuta ce o va lua în Dieta în ziua de 19 Februarie. Amintește, că toți deputații clubului sunt deja în capitală, pe când noi însă știm, că Russu Șirianu Dr. I. Suci, Dr. St. C. Pop, au plecat numai Duminică cu trenul de sara. Iar încât înșiră și pe deputații români din partidul guvernamental ca aparținători clubului deputaților naționali se dovedesc și mai bine informați.

ELENA TEODORINI.

E un sir de ani d'atunci. Se întorsese în țară încărcată de glorie: uimise lumea. Bine înțeles, capitala României o primise cu entuziasm. Fiecare seară la Teatrul Național era un triumf și cei ce avuseseră norocul s'o audă, se simțeau în al nouălea cer. Atâtea buchete de flori, daruri (între ele îmi amintesc și-o pereche de porumbel drăguți) nu s'au mai pomenit. Și după fiecare act, adesea chiar scenă, aplausele curgeau torent și strigătele însuflețite erau ca un vifor. Mii de oameni în delir...

În seara din urmă cântase din mai multe opere favorite. Pe d'asupra și «Paloma». Se îmbrăcase în costum spaniol... Văzduhul vibra sub stăpânirea celei mai dulci și mai dumnezeiască voce. De nouă ori a fost chemată la rampă...

Tot publicul sta în picioare și aplauda. De prin logi ploaie de flori, studențimea dela galerie arunca foi volante cu poezii dedicate marelui artist... Aduceau elogii geniului ei care înaltă înțreg neamul românesc și în chip duios arătau sentimentele de regret că aceasta glorie a țării se duce iar în străinătate...

Am petrecut-o apoi acasă, la «Otel Bulevard». Piața Teatrului inota în valuri de lumină și resuna de aclamațiuni... Iar în sufletul meu rămase ca o mângâiere că am putut să mă străcor

la ieșirea din jos a Teatrului, unde aștepta cupeul artistei, și să-i deschid ușa cupeului, să aclam cu puterea cât îmi mai rămase și să mă țin tare tot lângă cupeu. Unde mișunau suie de înși... Ajunsesem astfel la hotel... Alături de mine striga răgușit un ministru și profesor de universitate.

Acolo Diva trebui să iasă pe balcon, să mulțumească pentru ovațiuni, să răspundă orațiunilor... Fără să fi vrut, desigur, ne făcui să ne încâierăm: ne aruncă adică un buchet de flori, în care zicea că-i dragostea ei toată și mulțumirea pentru dragostea ce-i manifestăm.

Pușini au fost însă cari au ajuns la câte o floare ori frunzuliță din buchet, cu atât mai numeroși cei-ce au fost tăvăliți pe jos și s'au ales cu vânătași în lupta ce se încinsese... pentru o floare!

Și d'atunci rămas-au aceste scene cel mai scump suvenir al tinereții mele sbuciumate și vocea divină a Divei par'că o aud mereu... Fredonez «Paloma» și-mi simt viața bogată...

La sfârșitul unei trecute m'a dus norocul în calea sculptorului Bălăcescu din București... «Hoi, stai, strigă și se dete jos din trăsura... «Ascultă prietene, mâne seară să vii la noi la masă... Vine și Teodora!»... Dacă mi-ar fi anunțat că am că-

știgat un premiu, și nu aș fi simțit o bucurie mai mare. O s'o vad d'aproape, o să-i fiu prezentat, o să pot vorbi cu Elena Teodorini, diva care a făcut cunoscut numele românesc în lumea întreagă, care nu numai între artiștii români, dar între toate celebritățile de artă a ajuns cea mai sărbătorită...

Am simțit oare-care tremă când i-am fost prezentat de d-na Frosa Bălăcescu. Simțeam că ori cât li-aș căuta, n'aș găsi cuvintele cari să exprime admirația mea veche și noua fericire.

Invitații d-nei și dlui Bălăcescu erau îndeosebi artiști: Gropeanu dela Paris (cu d-na) care fusese chemat la curtea regală să picteze pe M. Sa Regina, pictorii Teodorini și Grimani... Toți aduceau tributul de elogii marelui artiste... Si ascultam cu evlavie ce ne spuneau despre luptele ce a trebuit să poarte, despre succesele ce li-a obținut, despre un conflict în care sentimentului ei național i-a dat — în străinătate — o splendide și înalțoare manifestare... Era poate pentru îniaia oară că ascultam vorbind despre sine o artistă care și dacă ar fi folosit numai superlativ, tot nu i-s'ar fi părut nimănui că se laudă. Viața ei de artistă este doar cel mai frumos capitol al însăși geniului neamului românesc.

La masă, se înțelege, întâiul toast s'a ridicat în onoarea ei... Și dacă am admirat-o ca artistă,

MARE MAGAZIN

de articole de sticle de porțelan și vase de cullnă.

Cele mai moderate și de folos lucruri.

S'A DESCHIS

Arad, Piața Andrássy Nr. 16. (fost casa lui Gebhart).

Se vinde cu prețurile cele mai reduse

Rog P. T. public binevoiască a se convinge personal; cercetarea magazinului nu obligă pe nimeni la cumpărare.

Szabó Albert

furnisor al curții cesare regesti.

Telefon pentru oraș și comit. Nr. 429. 429 Nr.

Delegația congresuală în afacerea despărțirii ierarhice s'a întrunit eri la reședința episcopescă, sub prezidiul P. S. Sale *I. I. Papp*. Au luat parte dnii *Iosif Gall*, membru în casa magnaților, *Filaret Musta*, archimandrit, *Augustin Hamsea*, archimandrit și *Elie Trăilă*, director de bancă.

Membrii delegației au fost apoi reținuți la ospitala masă a P. S. Sale.

19 Februarie.

(†) S'a sfârșit! Azi egalitatea și libertatea din viața noastră constituțională și-a primit numele ei adevărat: absolutism. O adâncă consternație în inimile marilor patrioți. Imbrăcați în haine cernite, cu suflete înduioșate s'au înfățișat în casa țării, aceia, cari de ani de-a rândul luptă fără a-și da samă de prăpastia, la care duc țara. Drapele negre fâlfăie în vânt, în semn că și întreg poporul a îndurat cea mai crâncenă lovitură. Partidele întovărășite, prin foile lor țipă ca din gura șarpelui pentru aceasta fază a crizei, injură procedura celor dela putere și nu-și dau samă, că ei, cari azi sunt mai nemulțumiți, ei sunt și pricinuitoarii stării actuale.

Pentru noi însă nu-i mare pierdere.

Nu ne-am bucurat nici-odată de razele luminătoare a constituționalismului în modul după cum legea ni-le garantează și asigură. N'am fost părtași de drepturile ce le avem scrise în lege! Cel puțin acum ne vom mângâia cu gândul, că dară nu mai trăim în cadrele constituției și astfel nu ne poate durea atât de tare nedreptățile absolutizmului. Absolutizmul nu va fi mai nemilos și crud pentru noi, decât ordinațiunea unui fost ministru ca Hieronymi.

Nu poate să aducă mai aspră judecată pentru școlile noastre confesionale decât cum voit-a Berzeviczy și urmașul lui s'o facă. Nu. Vor fi tratați alături de noi și aceia cari până acum ne tratau nu mai pe noi.

auzindu-o acum toastând, (căci a răspuns sculptorului Bălăcescu și a rostit o caldă cuvântare preamărind luptele fraților de dincolo, adevărate ale noastre), m'am închinat. Fără îndoială: ca bărbat era să fie un mare orator, ar fi ocupat loc între Alexandru Lahovary și Delavrancea... Atâta energie în privirea ochilor ei cari au robit o lume întreagă, atâta bogăție în exprimarea sentimentelor profunde.

Era târziu, ne gândeam să plecăm. Bălăcescu fu fericitul curajos care s'o roage a împlini o dorință a noastră a tuturor: să cânte ceva, cât de puțin... Artistă se așeză la pian și acompaniindu-se, cântă o piesă franceză... Rămăserăm estasiati... Mai cântă una, «Paloma»... în limba spaniolă, divină cântare pe care o auzisem înainte cu ani de zile și d'atunci mi-a rămas în suflet suprema impresie.

Acum, după-ce am auzit-o a doua-oară, admirația mea este par'că și mai nemărginită și constat — spre fericirea artei române — că sunt voci peste cari nu trec anii: d-na Teodorini cântă și azi cu aceeași dulceață, are același volum și tărie a vocii și un timbru care-ți răscolește inima și-ți scaldă ochii în lacrimi de nespuse și sfântă emoție.

Îi trimitem deci adorarea noastră, a fericitorilor cari am auzit-o cântând și o socotim drept cea mai splendidă arătare în viața artei nu românești numai, dar a lumii întregi.

Leandru.

Absolutizmul de azi este dovada cea mai puternică că legea electorală din țara noastră trebuie pusă pe alte baze. Cei cu tragere de inimă pentru popor au și luptat și cerut reformarea legii electorale, cerând vot obștesc, dar cari azi deplâng soarta țării n'au voit să audă de acestea dorinți drepte, căci li era primejduită poziția lor. Iată acum pot vedea și ei jalnica tragedie a luptei lor purtate cu atâta înverșunare, nu pentru binele poporului ci pentru a pregăti calea, la situația în care am ajuns acum.

Dar toate au sfârșit! Cei ce au pregătit groapă altora, au căzut ei însuși în ea.

Ziua de 19 Februarie cu toată jălnicia ei, va fi zi de trezire. Șoviniștilor stavilă punându-li-se în destrăbălările lor politice, se vor desmetici și să vor întoarce la popor, dar va fi prea târziu, pentru ași putea repara greșelile din trecut.

Ultimile încercări.

— Criza. —

Budapesta, 19 Februarie.

Constătuirea partidelor.

Șefii partidelor au fost convocați astăzi în parlament la o constătuire cu președintele camerei asupra dizolvării. Au luat parte toți corifeii între cari și Ștefan Vasile Popoviciu apoi Iosipovici din partea Croaților și Milan Hodja din partea partidului naționalităților. Președintele Justh a declarat că dorește ca partidele să arate o atitudine solidară la dizolvare. Contele Andrassy a arătat că șefii partidelor neavând instrucții dela partidele respective nu vor putea cădea de acord. Din cauza aceasta hotărârea a fost amânată până după mâne sara, când partidele să vor întruni spre deliberare.

Intr'o declarație publicată în ziarul «Zeit» din Viena, Justh își arată părerea că în chestia dizolvării, majoritatea nu-i dispusă să cedeze. El încă tot nădăjduiește că parlamentul nu va fi dizolvat. În cât de dizolvare însă crede că deputații nu vor ceda decât numai în fața baionetelor.

Noaptea în pădure.

I.

Stă soarele s'apună la orizont, departe
Azurul se transformă în purpuriu aprins,
Un fremăt se aude de frunze lăpdate
Și nesimțit din codri amurgul s'a întins.

Priveghietoarea cântă, Răsună în depărtare
Accentele-i duiosae și glasul-i armonios.
Pe crengile pădurei, din tufă 'n tufă sare
Și pupăza-i răspunde, încet și sficios.

Pădurea nemișcată, tăcută, ni-se pare
Că-și face rugăciunea spre Bunul Creator,
Iar noaptea ce se lasă în suflet ecou are
Cu vâlu-i de intuneric așa înfiorător.

Acuma cucovaea culcușiu-și părăsește.
Scoțând vaete triste, cobind prin aer sboară,
În jur turbură pacea, tăcerea ce domnește
Și groaza ne coprinde, mai mult ne infioară.

Prin besnă se înalță copacii ca prin basme.
Pădurea 'ntregă doarme și lacu-i adormit,
Stejarii ni-se arată ca dese, mari fantasme,
Și cerul este negru, de nori acoperit.

II.

Dar... bolta 'ntunecoasă curând se lumimează
În lături se rup norii, se sparg se risipesc,

Propunerile lui Bánffy.

V'am anunțat eri că Bánffy a făcut în clipa din urmă noi propuneri de împăcare. În rezumat, aceste propuneri se reduc la o renunțare a dezideratelor militare și economice. Ca despăgubire pe terenul internelor el cere mână liberă pentru maghiarizare. Sufragiul universal însă numai pentru unguri. Apoi pur și simplu maghiarizarea tuturor școalelor nemaghiare începând dela școalele primare în sus. Programul acesta îl arată pe Bánffy în toată turpitudinea sufletului său achitat după putere. Nu concesiunile naționale l'au adus în sânul opoziției, ci râvna după putere. În modul cel mai cinic el renunță la o parte însemnată din programul său politic îndată ce aceasta îl oprește dela putere.

Mijlocul de a ajunge la putere și de a se menține în fața mulțimei lacome după concesiuni ar fi maghiarizarea cu foc și cu sânge. Propunerile sale au fost respinse. Realizarea planului său ar fi de dorit, căci atunci cu o oră mai curând țara s'ar răzvrăti în contra celui mai mic, celui mai lipsit de scropule om politic ce s'a văzut în Ungaria.

Obidirea noastră prin el ar fi începutul dezrobării noastre.

Planurile guvernului.

Ziarul «Zeit» are informația că guvernul a primit o deplină putere pentru a restabili ordinea în țară. Toți, cari vor agita în contra ordinii și liniștii publice vor simți puterea statului. Comitetul diriguitor al coaliției va fi dizolvat. Libertatea presei și a cuvântului va fi limitată după trebuință. Numai adunările acelea vor fi permise, în cari nu să atăță în contra dinastiei. Convocarea parlamentului să va face numai după ce pacea se va sălășui în țară și când terorizmul coaliției va încetă.

Baionete în casa țării.

Manuscriptul regelui pentru disolvarea dietei va apărea în ediția separafă a foiei oficiale azi la orele 11 a. m. Aceasta așteptă generalul Nyiri și dacă pân'atunci deputații nu se vor depărta, va pătrunde în sala de ședințe cu honvezi înarmați.

Justh nu prezidează.

Președintele Justh într'atâta e de greu bonnav, încât în ședința de mâne nu poate prezidia.

Pe firmamentu-albastru mii stele schinteiază
Și 'n lacul din pădure se scaldă, se-oglinesc.

Zefirul se ridică prin crăcile pădurii.
În loc stă și ascultă miratul călător...
El nu-și poate da seamă de cântecul naturii.
De accentele-i divine, de fremătul ușor.

Printre stājari străbate o rază aurie.
În urmă se arată reginra nopții, plină.
Și lacul scaldă 'n sânu-i, în unda-i arginție,
Cerescul glob al lunei, cu raze de lumină.

Natura 'ncântătoare te pune în mirare,
Te face să-ți uiți rostul pierdut să te uimești,
Revarsă mândăiere, gonește orice 'ntristare
Din inima măhnirei a firei omenești.

III.

Ce scurt este tabloul! O ce nefericire
Că șoaptele 'ncetează. Zefiru-așa plăcut
Acum nu mai adie și-a noastră mulțumire
Se schimbă 'n întristare, când codrul e tăcut.

Dumbrava iar adoarme și fremătu-amuțește
Iar luna cea bălae se lasă către-apus,
Din nou se'ntoarce noaptea și vâlu-și răspân-
dește

Ce-a fost, acum ne pare, un vis frumos și dus.

Mih. B. Iorgulesu.

În locul său vor împlini oficiul de prezident în locul prim Francisc Bolgar, după acea Stefán Rakovszky.

Socialiștii contra absolutizmului.

Social-democrații din Budapesta Duminecă după amiază la orele 8 au ținut adunare populară în fața arenei din «városliget». A vorbit Iacob Kardos zicând că social-democrații se vor lupta contra absolutizmului. La fine au demonstrat contra coaliției și pe lângă votul obștesc.

Deputații nu vor a se depărta.

Duminecă seara toate partidele politice au ținut conferință pentru a se convorbi asupra ținutei, ce vor să manifesteze în ședința de Luni. Partidele au hotărât că dizolvarea nu vor lua-o la cunoștință, ci vor fi pe lângă rămânerea împreună în sala de ședință și după dizolvare.

Partidul liberal primesc hotărârea numai condiționat, până ce vor a ști, că oare ministrul prezident responsabil, seau comisarul regesc a subsris rescriptul?

În cazul din urmă și ei vor fi în contra dizolvării.

Trei rescripte.

Azi au ajuns la mâna prezidentului dietei Iuliu Iusth, trei rescripte regești.

Unul l'a trimis ministrul president br. Geza Fejérvary: aceasta sună despre dizolvarea dietei și-a fost trimis dechis.

Celelalte două le-a trimis generalul Ales Nyiri în cuvertă sigilată. Generalul Nyiri în epistola la care suat alăturată rescriptele, comunică, că unul conține danumirea sa de comisar cu putere absolută și în înțelesul acestuia el va dispune: ca rescriptul de dizolvare să se cetească.

Comisarul regesc mai înseamnă că în acel cas, la ce de altcum nu este acceptat — dacă va fi împedecat în împlinirea datorinței sale, — atunci se va folosi de dreptul și puterea sa absolută. Subscrierea: General Nyiri, comisar regesc cu putere absolută.

Patrioții din Arad și criza.

Nu cred să fie mai mari patrioți nicăiri, ca în orașul nostru. Pe coperișele redacțiilor sunt atârinate drapele negre, iar foile apărute în ediții separate sunt încadrate în culori negre, semnele doliului.

Telegrame.

Budapesta, 19 Februarie. Aseară toate partidele au ținut întruniri pentru a lua hotărâre în fața zilei de azi. La întrunirea partidului kossuthist președintele Kossuth Ferencz a spus că au sosit trei manuscripte la președintele Dietei.

Una a fost desfăcută, și conținea autograful de convocare a Dietei.

Celelalte două sunt în plic și au fost trimise de Nyiri Sándor.

Una dintr'aceste conține numirea lui Nyiri de comisar regesc. Pe baza acesteia, dânsul îi avizează pe prezidenții Dietei că a treia scrisoare cuprinde actul de dizolvare.

În avizul acesta Nyiri face advertisementul că în cazul când nu s'ar da ascultare cuvântului regesc, va uza de puterea sa.

Scrisoarea aceasta au adus-o doi coloneli președintelui Iusth, care zace bolnav la locuința-i.

Kossuthiștii au hotărât să nu se disoalve ci să provoace intrarea armatei în parlament și brachiul baionetelor.

Budapesta, 19 Februarie. «Budapesti Hirlap», este informat, că împotriva tuturor membrilor comitentului dirigent s'a pornit procedură penală pentru lesă Majestate.

Budapesta, 8 ore 40 m. (Telegramă particulară). *Declarațiunile publicate de ziarele ungurești despre hotărârea clubului naționalist sunt fără nici o bază. Clubul a ținut abia aseară consfătuire și a hotărât să ia la cunoștință actul de dizolvare și să se prezinte la vestirea acestuia. Dacă va fi nevoie și prilej, în numele partidului va face declarațiune prezidentul Mihalyi în senzul acesta.*

Budapesta, 9 ore. Dieta e împresurată de poliție și miliție. E consignat reg. 1 de infanterie, reg. de cavalerie 38 și reg. de husari 16. La 9 ceasuri s'a umplut dieta de armată.

Demonstrații mari în Budapesta. Budapesta 19 Februarie. Nouăsprezece organizațiuni de bresle ale partidului social-democrat au ținut ieri meetinguri în diferite centre ale capitalei. După adunări, în mai multe grupe mici s'au adunat în strada Kossuth Lajos. Pe la ora 11 numărul mulțimei era de mai multe mii. S'au postat apoi în fața Casinei magnaților, manifestând sgomotos. Strigătele amenințătoare erau neîntrerupte:

- Jos cu înșelătorii poporului!
- Jos cu bandiții!
- Abzug Kossuth!
- Abzug Andrássy!
- Trăiască votul universal!

Pâne și drepturi.

Situația începea să devie serioasă, când a sosit poliția, care a făcut cinci atacuri contra mulțimei. Demonstrații s'au împrăștiat apoi.

După amez s'au continuat demonstrațiunile. O mulțime de mai multe mii socialiști a pătruns iar în strada Kossuth Lajos și a luat din nou atitudine amenințătoare față de Casina națională. Dinlăuntru, auzindu-se larma infernală, au slodozit obloanele de fier, care văzând mulțimea a aruncat cu o ploaie de pietri. Au început apoi devastățiunea. Treizeci de ferestre, un glob mare electric și câteva oboalne de fier au spart la Casina națională.

Poliția abea după mai multe atacuri a isbutit să-i răspingă pe demonstrați, cari s'au împrăștiat cu strigătul.

— La revedere, mâne!

ULTIME ȘTIRI.

Ședința de azi.

Știri prin telefon.

Despre decurgerea ședinții primim următoarele știri:

Deputații din toate părțile s'au înfățișat în Dietă așteptând cu multă nerăbdare deschiderea ei. Prezidentul Iusth fiind bolnav a presediat Rakovszki.

La propunea lui, rescriptele regale au fost reînapoiate lui Nyiri pe motiv, că nu-l recunoaște de comisar regal. După aceasta a intrat în Dietă colonelul de honvezi Fabricius, a cetit rescriptul regal și cu puterea armatei l-a scos pe deputați.

5×90 — 450.

— Greva din Fiume. —

Sub titlul de mai sus «Fiume Hirlap» publică în limba maghiară și cea italiană un articol în care arată cauza grevei muncitorilor din portul d'acolo.

90 de fochiști au cerut adică să li-se mărească leafa câte cu 5 fl. pe lună, ceea-ce pentru societatea ungară-croată ar fi însemnat un plus de 450 fl. pe lună, o nimica toată pe lângă milioanele de câștig curat ce această societate încasează pe urmele nenorociților lucrători, dintre cari cei mai muncii sunt, se știe, bieții fochiști.

Societatea a refuzat însă acest spor de leafă și astfel fochiștii s'au pus în grevă. Neștiind cine să facă și să întrețină foculla fabrică și la diferitele vapoare ale societății, de Joi deja ori-ce lucrare a încetat, ba greviștilor fochiști li-s'au alăturat și ceilalți lucrători, Vineri s'au petrecut tulburări cu vărsare de sânge.

Toate acestea din cauza rapacității domnilor bine plătiți din comitetul de administrație, comitet care primește și subvenție dela stat, cu ajutorul căreia societatea speră să învingă asupra greviștilor, oameni săraci altfel și avizați la leafa ce primesc.

Solidaritatea acestora este însă exemplară și cum de sigur vor primi ajutoare, se crede că greva se va sfârși cu învingerea muncitorilor.

Din România.

În chestia grecească. Macedonenii din Capitală, au făcut o intervenție ca să se ia dreptul de a fi jurat dl Dumitru Dracopulos, din Calafat, în asesiunea Curței cu jurt ce va judeca pe macedoneanul Toma Ion

Ei motivează cererea pe faptul că dl Dracopulos nu ar fi român, fiind votat doar de un singur corp legiuitor.

Din Margarova, sat românesc în Macedonia, sosesc știri neliniștitoare.

D. T. Puterea a primit o scrisoare iscalită de mai mulți români din localitate, cari îi notifică că s'a stabilit chiar în sat, o bandă întreagă de anartari, puși sub conducerea a trei preoți greci.

Ei se plimbă — scriu adresanții — ziua în amiaza mare pe străzile orașului nesuparați de nimeni, deși Bitolia reședința corpului 3 de armată turcească e la o distanță de jumătate oră și fac propagandă anti-românească.

Ei spun macedonenilor să nu creadă în spusesele românilor cari vor să-i convertească la catolicism, și dacă vre-unii îndrăznesc să riposteze ceva, sunt amenințați cu moartea.

Din provincie, în special din orașele de pe marginea Dunării au sosit o mulțime de delegați, de români macedoneni, cari neștiind contramandarea întrunirii și manifestației ce se anunța pentru Duminecă, venise să participe.

Orașele Alexandria și Roșiori sunt cele mai bine reprezentate.

Cum însă întrunirea de mâne, nu se mai ține, s'a hotărât o întrunire intimă a delegațiilor cu macedonenii din Capitală care să discute situația actuală și să avizeze asupra măsurilor de luat aci și în provincie.

Studentul macedonean, Papa Goga, unul din cei mai înfocați naționaliști, a avut ieri o întrevedere cu consulul turc din capitală.

Nu se știe ce s'a vorbit în aceasta întrunire, dar transpiră, că consulul turc a atras atenția neajunsurilor forțate ce vor avea a le suferi Românii din Macedonia, în urma măsurilor energice luate de guvernul român. La aceasta, se zice că studentul Popa Goga ar fi răspuns, rugând pe consul, ca Turcia să intervie mai cu osebire acum, și atuci orice nenorocire ar putea fi delaturată.

Gele mai noi cununi eterne.

Dorul de a face un bine neamului meu, îmi impune să mai stau puțin de vorbă cu cetitorii «Tribunei». De patru luni tac și lucrez, cum îmi ajută Dumnezeu, ca să știu ce am să fac în viitor, pentru a-mi atinge și numai în parte, țânta ce o urmăresc din frageda tinerețe.

Am experiat destule, ca să pot eși din rezerva ce mi-am impus, mi-a sângerat inima adesea văzând soarta nenorocitului nostru popor. În demnitatea, cari mi-s'a încredințat, cu voia lui Dumnezeu, — pe un teren mai vast, mi-s'a dat puțința să studiez referințele vieții naționale din Bihor și am văzut puține bune și prea multe rele. Articolul acesta însă nu are scopul a face critică personală, căci omul cu judecată știe, că avem lipsă mare de pace, de frație, de abnegație, de lumină, prin marele întunec al ignoranței sârmanului popor.

N'are acest articol nici tendința a face politică efemeră, ci vrea să fie strigătul de alarm al unei modeste sentințele, vrea să fie un memento pentru bunii români, cari înțeleg, că cea mai scumpă și cea mai aleasă comoară a ființei noastre naționale este biserica și fiica ei, școala confesională.

Biserica măreață și tare, frumoasă și impunătoare, blândă și iertătoare, își are din veci asigurată trăinicia, pentru că «nici porțile iadului n'o vor birui pe dânsa».

Slăbuță, șubredă, ca o floare ofilită, atinsă de brumă stă izolată sârmana noastră cetățue, școala confesională.

Apostolii fără nume, sârmanii dascăli, loviți de toate părțile, mai ales în Bihor, o duc ca vai de lume!

Nu voi vorbi de lipsurile materiale ale existenței, — paserile cerului nu ară și nu samănă — și domnul se îngrijește de ele, dar învățământul tocmai din lipsa școalelor cu așezământ solid, nu poate progresa în măsura dorită de însași învățătorii. În multe comune ești cuprins de jale, biata inimă, nenorocita, plânge de mila poporului, caruia nu-i lipsește însuflețirea, dar i-a lipsit totdeauna mijloacele pentru a se lumina.

Cântarea ocazională a imnului superb: «Deșteaptă-te române», e o ironie la adresa românului din aceste părți. Are inimă, dar moare dorul în ea; are suflet inflăcărat, dornic de progres, dar se întunecă în fața groaznicului dușman — sărăcia.

Românii să se trezească, Românii să fie demni de Ștefan, Mircea și Mihai, Românii să se lumineze, căci Românul de nu învață, din lume e pierdut, a duce o viață ca moșul — a trecut. — Toate sunt bune și frumoase dorinți, postulate și cereri, dar când inteligența noastră, în loc să sară cu mic cu mare, unde arde casa strămoșească și pierе vatra bătrânească, — își fierb capul cum s'ar lovi unii pe alți, cum s'ar dovedii mai neimpăcați vrăjmași, cum ar face să se prăpădească în certele otrăvitoare, atunci rămâneam numai eroi de fraze frumos sunătoare, ear poporul orb, că n'are lumină, păgân, că n'are credință, străin, că n'are frate, dușman, că-i înfrățit cu iadul!

Noi n'avem să ne mulțumim cu succesele momentane, ce se nasc sub influența acestor fraze. Nu vom fanatiza poporul. Il vom deșteptă, încet, lin, să fie ca marea înainte de furtună. De casa și de masa lui, de holda și vitele lui, de biserica strămoșilor lui și de izvorul luminei lui Cristos: la școala confesională, să-l dedăm a ține ca la dohofanii din leagăn, ca la voinicii cari își îngroapă dorul în codrul întunecat ca la umbra taichii și măicuții sale, adormiți în Domnul.

Și când vom ajunge să-l vedem alergând cu denarul la biserică și la școală, nu la birturile pline de otravă, atunci ne-a venit plinirea vremii, atunci avem dreptul să cântăm într'un cor monstru — neamul întreg — «Deșteaptă-te române!»

În vederea acestor idei, îmi întreb obiditul suflet unde e românul mare, care să-l fi înțeles pe Emanuil Gozdu și alți mecenaiți, pomeniți în sfințele noastre biserici?

Unde e românca blândă și înțeleaptă, izvorul nădejdlor noastre spre o viață fericită, care să se pătrundă de lăsamântul Elenei Ghiza Birta și să adune ban cu ban, pentru școala românească, pentru creșterea caracterelor românești, pentru izbândă idealului național, ce ne robește sufletul, unde?

Bogăția românului încă n'a perit. Mai avem suflute idealiste între fii acestui neam. Nu voi înșiră nume, deși cunosc destule, deși am avut fericirea a le face personal cunoștința.

În pacea și tăcerea tristă a codrilor, ce mă încungioară, sufletul meu la dâșii sboară în dorința a le procură o clipă senină de mulțumire cerească.

Să se gândească, la înseratul vieții lor, că avem fonduri, puține, câte sunt dar unele depărtate de scopul visat de mecenaiți trecuți la cele vecinice.

Să se gândească a face un bine neamului, mai apropiat și mai real.

Școalele Bihorului sunt sărace. Poporul în multe sate nu are școli confesionale. Importanța acestor școli, cine s'o mai dovedească. Precum pieptul mamei este izvorul vieții miitelului, așa este școala confesională izvorul luminei, în înțeles ideal-moral.

Să se gândească, fiitorii mecenaiți, că Bihorul se pierde fără școală.

Oara mântuirii limbei, credinței și obiceiurilor românești e vestedă peritoare.

Sariți în ajutor sateanului român din Bihor. Puneți-vă la suflet deșteptarea lui în spiritul strămoșilor, căci altfel moarte vadoasă și vecinică a acestui popor ne va împuțina fără milă iar voi fiitorii mecenaiți, n'o să aveți pacea mormântului vostru, pentru că n'ați apărut cea mai expusă fortăreață, școala confesională ort. română.

Celea mai noi cununi eterne vă așteaptă prin înființarea școlilor naționale în Bihor și ori în ce chip ați dispune de avutul vostru, la vremea sorocită, ca măreață împăcare a gândului vostru curat, că ați mântuit acest picior de raiu de nefericirea, care ne amenință.

Dorul meu este ca Dumnezen sfântul să vă facă parte de celea mai noi cununi eterne, prin înființarea și trăinicia școalelor românești din Bihor.

Al. Muntean al lui Vasile,
protopresbiter.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 19 Februarie 1906.

Știre personală. Marele nostru artist, *Dimitrie Popovici* a sosit în Arad, pentru a-și da binevoitorul concurs la concertul de Joi.

— **Concertul aradan** promite să fie un festival înălțător. Marele nostru artist D. Popovici și-a anunțat deja pe mâne sosirea în orașul nostru. Ear aseară a sosit dșoara Melania Brândușan din Blaj. După știrile ce le avem, se fac mari preparative pentru participare la acest concert.

Privitor la artistele cari vor înălța nivelul concertului, cetitorii vor afla, desigur, cu plăcere știrea că d-ra Melania Brândușanu a fost angajată să cânte în marele concert ce se va da în București cu privilegiul expoziției jubilar, concert pentru care s'au ales cele mai distinse forțe artistice române.

Cât privește pe doamna Lucia Cosma cine nu-și aduce aminte de succesele strălucite de astă-vară reportate în «Moș-Ciocârlan» și în șezătoarea etnografică dela Sibiu!?

Cu care prilej domnul Sihleanu profesor la universitatea din București și fost director al Teatrului național a scris într'o dare de seamă, că geniul artei este sălășluit în familia Cosma. Aradanii se simt fericiiți de ocaziunea, ce li-se dă a o putea auzi pe doamna Lucia Cosma, cea mai însemnată reprezentantă a acestei familii o adevărată putere artistică și mândrie a Românilor din statul Ungar.

Iar d-șoara Leontina Papp, după părerea celor, cari au auzit-o în cerc restrâns încă promite a deveni o putere însemnată în viața noastră muzicală.

— **Din copilăria lui M. Eminescu.** «Viața Literară» publică din o scrisoare anonimă, pri-

mită dela T-Severin, următoarele amănunte, în parte cunoscute, asupra copilăriei lui Eminescu:

«În vara anului 1899, atras de ospitalitatea mănăstirilor; am apucat drumul mănăstirii Agaiton, unde știam că este stăriță o mătușe a lui Eminescu. Auzisem că multe informații au căpătat unii și alții dela dânsa și gândul acela mă stăpânea și pe mine. Am întreat-o să-mi spuе ce mai știe despre Eminescu și rugămintea mea a fost împlinită.

«Îmi povesteă, că într'o vară s'a dus la părinții lui, cari locuiau la țară și acolo l-a văzut întâia oară pe Mihai. Era frumos la chip, dar din cale afară de neastâmpărat. Cât era ziua de mare nu-l puteai prinde pe acasă, sărea toate gardurile, urcă toți pomii. Cu frate său se certa mereu, nu-i păsă de nimeni și nu putea aveă nici un tovarăș, căci nu se învoia cu ei. Cei de acasă se luaseră de gânduri cu purtarea lui. Era atunci în clasele primare. Mătușă lui a fost martoră la o întâmplare din care Mihai n'a scăpat cu fața curată. S'a pomenit cu el venind în fuga mare acasă și închizând poarta, cum nu obicinuiă nici odată. Apoi s'a așezat fără să sufle lângă dânsa. Peste puțin se văzu isprava lui. O femeie ținând de mână, un copil plin de sânge, năvăli în curte făcând un scandal care înfricoșându-l pe Eminescu, îl făcu să se ascundă în casă. După ce femeia își descărcă mânia și-i făgădui lui Mihai o trântea zdrăvănă când îl va prinde prin sat plecă lăsându-l foarte galben. La observarea mătușii sale, că nu este frumos să bată copii el i-a răspuns: «Dacă nu-i spărgem capul, mi-l spârgea el mie».

Seara când tatăl află de noua ispravă a lui Mihai, îi trase o bătae, în urma căruia copilul lipsi o zi întreagă de acasă, iar noaptea petrecu în niște căpițe de fân.

— **Patriarhul din Constantinopol contra postului.** Patriarhul Ioachim al III-lea din Constantinopol în timpul din urmă se ocupă cu gândul, cum s'ar putea reduce zilele de post și cum s'ar putea esplică în acest senz hotărârile ecumenice. În aceasta chestie a și înaintat un proiect la situl sinod. Patriarhul face amintire, că lumea s'a foarte schimbat și nu e atât de sălbatică în moravuri ca mai de mult de aceia s'ar putea îngădui să posteasca ca rom-cat. cu oua lapte și unt. Postul azi e numai pentru clasa de jos, cei inteligenți nu-l mai țin. Proiectul de reformă a patriarhului însă după cum se svedește nu va fi luat nici la desbatere.

— **Leo Tolstoi în iad.** Ziarul «Novoje Vremja» istorisește o întâmplare de totul interesantă. În biserica unui sat rusesc se găsește o icoană ce înfățișează judecata cea din urmă. În o căldare demonii frig o ființă, a cărei față fără îndoială este a lui Tolstoi. Dar aceasta icoană e răspândită prin cărți postale în toate părțile.

A ajuns și în mâna episcopului. Ce e drept este oare care asemănare. Indată a și poruncit, ca chipul să fie altfel făcut, dar de nimic nu se poate fără învoirea credincioșilor. E interesant însă că demonii au asemănare cu episcopul. Din tot lucrul s'a adverit la urmă, că preotul le-a făcut toate poruncind să fie zugrăviți toți aceia, pe cari el îi urește,

— **Câți bani s'au bătut în anul 1905.** Până la sfârșitul anului trecut s'au bătut și pus în circulație: 3,840.630 bucăți câte de k. 5; 60,004.752 bucăți câte de k. 1; 54,000.000 bucăți câte de 20 f.; 72,000.000 de câte 10 f.; 236,115.943 câte de 2 f. și 1,874.800 câte de 1 f. În visteria statului au rămas cu sfârșitul anului 1905: 69,699.165 bucăți de câte 2 f. și 36,125.290 câte de 1 filer. În Ungaria și Austria s'au aflat în circulație bani de aur în preț de k. 285,376.980. Banca Austro-Ungar a scos bani de aur în preț de k. 855,490.910 Din Septembrie 1901 de când s'a început circulația de aur, au ajuns în circulație bani câte de k. 20 în preț de k. 893,971.360 și câte de k. 10 în preț de k. 248,076.530; din sumele acestea s'at reîntors la cassele băncii k. 690,672.240 în ban câte de k. 20 și k. 164,818.670 în câte de k. 10

— **Prietenia sârbo-bulgară.** Se știe, că de câteva săptămâni în Balcani e la modă prietenia sârbo-bulgară (ceapa și prazul s'au înfrățit cum s'ar zice în România). Sârbii au uitat trântea dela Slivnița, după cum au uitat și aceea, că atunci numai intervenția Austro-Ungariei i-a scăpat d rușinea ca Battemberg să ocupe Belgradul!..

Destul, că Vineri au sosit la Belgrad mai mulți studenți bulgari, cari să prepare primirea studenților bulgari, cari vor să redea vizita studenților sârbi la Sofia.

Împreună cu colegii lor sârbi, ei au petrecut Vineri la «Leul». Petrecerea a degenerat însă în scandal mare. Unul dintre bulgari adusesse cu dânsul un număr din foaia revoluționară studențească și a arătat-o colegilor sârbi. În aceasta era însă un articol, în care Bulgarii vor nici una nici alta, ci ca să ocupe Balcanii dela Marea-Neagră, până la Adriatică.

Din asta ceartă și apoi păruială.

Strigătele: «Jos Bulgarii», «Jos cu autonomia Macedoniei» și «Afară cu ei» sună aspru și s'a pus în practică instantaneu. Oaspeții bulgari s'au mai mult pe ferestre, căci la ușă era îngheșuială.

Destul că «prietenia» e compromisă și sărbarea de «înfrățire» și «discuție asupra uniunii vamale» cu greu se va mai face în Belgrad.

«Amicii» s'au lovit cu pahare, ba ca să fie mai pe sărbește s'au tras și focuri de revolvere. Noroc, că Bulgarii is sprinteni, altfel gloanțele făceau pagubă în ei.

— **La primăria din Budapesta e zarvă mare.** Primarul Márkus József a demisionat iar guvernul i-a primit demisia. Háimos János, viceprimarul și-a dat cererea de a fi demisionat, ceea-ce desigur se va și întâmpla. În locul lor va fi numit comisar regal Rudnay Béla, pe când Boda, care i-a regulat pe «civii» din Dobrițin a fost numit locțiitor de căpitan al poliției capitalei.

Dacă guvernul proceda astfel dela început, desigur că multor «patrioți le trecea pofta cu «rezistența pasivă» care se manifesta în a găuri capul fișpanilor numiți de M. Sa.

— **Moartea unui erou.** Zilele trecute a încetat din viață Costache Badea, din comuna Filipești-de-târg, unul din cei trei eroi ai batalionului de vânători, care a reușit în asaltul dela Grivița prin ploaia de gloanțe să cucerească un steag turcesc, cu care să se fălească neamul românesc. Comandantul reg. 7 Prahova a trimis un pluton de soldați sub comanda unui sub-locoțenent, spre a da ultimele onoruri militare, eroului mort. Odihnească în pace!

— **Linie telefonică între România și Ungaria.** S'a inaugurat circulația telefonică cu Ungaria și din orașele Braïla, Ploiești, Câmpina, Comarnic și Sinaia. Din Braïla convorbirile se vor face chiar din locuințele abonaților, în celelalte orașe numai dela oficiul postal. Orașele din Ungaria cu cari se va putea convorbi sunt: Budapesta, Brașov, A-Iulia, Ciuc-Sereda, S. S. Ceorgiu, Sibiu, Cluj, Sighișoara. Taxele unei convorbiri de 3 minute: Braïla—Budapesta—A-Iulia—Cluj 3-50 lei; Braïla și celelalte orașe 3 lei. Ploiești, Câmpina, Comarnic, Sinaia cu Budapesta, A-Iulia și Cluj 2-50 lei. Cu celelalte orașe 2 lei.

— **Casina română din Brașov și-a ținut Dumineca trecută adunarea generală,** la care au participat vre-o 60 membri. Adunarea a fost deschisă de către președintele Casinei dl avocat S. Damian, care într'un discurs avântat și des aplaudat a apreciat rolul casinei în viața socială a Românilor din Brașov și a relevat interesul viu pe care l'au manifestat membrii casinei în anul expirat față de această veche instituțiune socială românească. Salutând apoi pe membrii întruniți declară ședința de deschisă.

Urmează cetirea raportului secretarului casinei, care conține un tablou fidel și amănunțit al activității casinei. Din raportul cassierului rezultă, că întratele anului 1905 au fost în suma de 4199 cor. 63 bani, deci un sald de 246 cor. 19 bani. Atât raportul secretarului, cât și ai cassarului se iau la cunoștință și la propunerea comisiei revizuitoare se votează absolutoriul comitetului.

După aceea se purcede la alegerea noului comitet, reușind aleși cu aclamațiune d-nii: Simion Damian, president; Dr. N. Vecerde, vicepresident; Dr. N. Chrisfea, secretar; D. Marcea, cassar; Iosif Aron econom; ear membrii în comitet d-nii I. Săbădean, V. Onițiu, P. Percea, I. Burduloiu, V. Uvegeș, N. Bărbucean, N. Stoicovici, N. Fluștureanu, P. Pop, I. Dușoiu, I. N. Bidu și St. Popovici.

Părintele Dr. V. Saftu, care a condus actul de alegere, exprimă vechiului comitet mulțumită adunării pentru conducerea esemplară a agendelor casinei. Președintele Damianu mulțumește pentru încrederea dovedită comitetului și constată cu bucurie, că numărul membrilor casinei se sporrește pe zi ce merge, înscriindu-se deja până la adunarea generală 87 membrii ordinari (cu 17 mai mulți ca în anul trecut) și 12 esterni. Intre vii strigăte de «Să trăiască» se încheie adunarea.

— **Ucișă prins.** Jandarmeria din Cudjir — precum s'anonță din Deva — a deținut zilele trecute pe un vestit făcător de rele. Anul trecut, prin Iunio au fost aflată văduva Maria Tonescu o femeie în stare avută, ucisă în munți. Ucișăul i-a tăiat beregata cu cuțitul și apoi a jăfuit-o. Acum pentru două asemenea ucideri în munții Sibiiui, a fost deținut Ion Costean, care a recunoscut că dânsul a ucis și pe Maria Tonescu, cu ajutorul complicei Mihai Todorescu.

— **O mireasă furată.** O întâmplare de totul rară s'a petrecut în săptămânile trecute în orașul Melbourne, cu un învățător de stat, pe a cărui mireasă a furat-o chiar când a pășit cu ea pragul bisericii pentru a o conduce înaintea altarului. Rudeniile miresei nici decum n'au voit să o vadă soția învățătorului și în secret s'au hotărât, că vor împedeca aceasta căsătorie. Mirele având presimțiri despre aceasta, a chemat la biserică și un polițist, dar toate acestea n'au folosit. Când au ajuns în biserică, sora miresei, cu mâinile încrucișate, a rugat-o să nu facă pasul acesta. Mirele i-a adresat cătră polițist să facă rânduială. Atunci s'a escat năcaz și mai mare. Cei de față au protestat contra amestecului polițistului și într'un moment cearta fu gata, după sfârșitul căreia mireasa însă nu mai era în biserică. Rudeniile ei au furat-o.

— **Vânătorul aflat.** Din Genf se scrie: Un vânător cu numele Cubini, a plecat la vânat. A trecut ziua și trecut-au și două și încă nu s'a reîntors acasă. Mama și sora lui erau îngrijorate și o groază mare le-a cuprins. În ziua a treia, des de dimineața, văzând sora, că nu se mai reîntoarce, a plecat să-l găsiască. S'a suit pe munți la înălțime de două mii metri. Acolo pe o stâncă zăcea fratele ei, de jumătate mort. Din neabăgare de samă, el a călcat pe o peatră care s'a mișcat sub picioarele lui, în urma căreia a căzut în o prăpastie de 60 metri. Și-a frânt piciorul. De acolo totuși a putut să se târăe până la locul unde l'a găsit soră-sa. Ea i-a legat piciorul și luându-l pe umeri l'a dus acasă.

— **S'a scumpit pânea.** Brutarii din capitală în ședința lor extra-ordinară ținută Vineri, au hotărât să urce prețul pânei. Pentruca să se efectuiască aceasta hotărâre, se va înființa în fiecare cerc, câte o comisie de supraveghere.

— **Primejdia unui vapor.** Din Toulon se telegrafează: Vaporul «Casa Bianca» fiind găurit în o parte, s'au pus să-l reparaie. El a început însă să se scufunde, ce a produs mare tulburare între cei 300 de marinari. Le-a succes însă, ca la vreme să dreagă vaporul. Trei matrozi s'au rănit ușor.

— **Urmașii unei centenare.** În Texas, la Weelder, aproape de Galveston, a murit o negresă, în vârstă de 107 ani, lăsând văduv pe bărbatul său în vârstă de 125 ani. Din căsătoria lor se nascu un singur fiu care are azi 78 de ani și care a avut 17 copii, toți vii și toți căsătorii. Din aceste căsătorii a'au născut 93 de copii dintre cari numai 6 au murit, și din căsătoria celor mai mari s'au 100 de copii.

Descendența centenarei decedate și a bărbatului este în total de 305 urmași.

— **Nebunia aurului.** S'a descoperit de curând, în Statele-Unite, niște terenuri aurifere, la Manhattan distanța de vre-o 140 kilometri de Nevada.

Lumea dă năvală acolo cu grămuia într'o săptămână, din vre-o 20 de locuitori ce aflau stabiliți pe acel loc s'a strâns și s'a făcut un fel de tabără vre-o 5000. de oameni.

Sunt unii cari plătesc, ca să ajungă mai repede acolo, câte 2000 de lei pe zi pentru un automobil.

— **Viața la sate.** În comuna Temeriu de lângă Neoplanta învățătorul Kovács József și că-

țiva țărani omorau vremea în crășma statului lângă câteva pahare de vin. În discuțiune s'a ivit însă diferență de păreri între învățător și econom, la ce aceștia au recurs la argumentele pumnilor. Au tăbărat asupra învățătorului, l-au dri-pit la pământ și i-au spart capul. Adevărat, că Kovács, și-a slobozit revolverul, dar n-a nimerit și aceasta i-a infuriat și mai mult pe țărani. Când învățătorul nu s'a mai putut nici mișcă, l-au luat de cap și picioare și l-au aruncat în strada. Nefericitul se crede, că nu va scăpa cu viață.

— **Somnul băeților de școală.** Dimineața nu numai mama se luptă cu sine, înainte de ce a-și scula mititelul să se pregătească de școală, ci și medicii neconțenit se ocupă cu gândul, că oare nu e primejdios a scula băeții așa de timpuriu. Până acuma se credea, că opt ore de somn sunt de ajuns pentru copil, acum s'a constatat, că la un copil, care nu are încă cincisprezece ani, e puțin și zece ore somn. Un filosof a adevărit, că băiatul totdeauna e mai mare când s'a sculat, decât când s'a culcat. După munca obositoare de peste zi, în somn trupul omului se întinde. Anglia și America voesc, ca orele de prelegere să se înceapă mai târziu decât până acum.

— **Fapta îngrozitoare a unui tată.** Un comerciant din Aussig și-a omorât familia și pe sine în modul cel mai îngrozitor. El s'a dus cu copiii săi pe țârmuri fluviului Elba, și și-a aruncat băeții în apă. După aceia și el a sărit în apă și tot odată a puscat asupra-și de două ori. Toți trei s'au înecat în apă, Cauza acestei fapte îngrozitoare nu se știe.

— **Alegeri.** Ni-se scrie: În 1 Februarie n. s'a ținut colegiul preoțesc în Ucuriș, sub prezidiul dlui protopop tractual al Beliului, Pentru Serbu, în care colegiul după cuvântul de deschidere rostit de șeful tractului s'a purces la alegerea alor 12 membri la sinodul protopopesc pe periodul de 3 ani. S'au ales următorii: Vasiliu Leucuța (Olcea), Ioan Cotuna (Ciuntaház), Ioan Cosma (Cărăseu), Alesandru Popovici (Ucuriș), Georghiu Cherecheșiu (Petigd), Simion Leucuța (Chișlaca), Ioan Molnár (Beliu), A. Tolea (Botfein), Stan Nicolau (Agris), Căpitan (Șutag), Georgiu Illes (Calace) Georgiu Stan (Archiș), iar la adunarea generală a fondului preoțesc sau ales: Alexandru Popovici și Simeon Leucuța.

Un preot.

— **Biblioteca academiei române.** Mișcarea în luna Ianuarie 1906. I. Consultarea A. Cărți tipărite. 1. Cerute cu buletine. Cetitori 925, volume 2847; 2. Imprumutate acasă, 12, 64. Total. 937 2911. Aflătoare în sala de lucru: Cărți, volume 1734, aflătoare în saia de lucru: Reviste române volume 10. B. Manuscripte și documente. Manuscripte cetitori 46, volume 76, documente. 51 cetitori 22527 vol., cărți vechi românești (1508—1830 6 cetitori, 19 volume. II. Sporirea. Primate I. Conform legii dela 23 Martie 1904, volume și broșuri 189, 135 numere de reviste române, 259 foi volante, 2. În dar sau în schimb vol. și broș. 73, num. de reviste rom. 22, străine 29, vol. mscr. 3, documente 12. 3. cumpărate 47, volume și broșuri 47, num. de reviste rom. 2 străine 120, atlase și cărți 1, vol. 3, documente 43, Total 309, num. de rev. rom. 159, străine 120, Atlase și portreie 1, Volume mscr. 6, Documente 55, Foi volante 255. Bibliotecar

— **Bățul și îmbrăcămintea de seara.** Până în secolul al nouăsprezecelea, bățul era un nedespărțit tovarăș a bărbatului elegant. Fără băț nu se ducea nici la teatru, nici la bal, nicăiri. În timpul mai nou iarăși începe a-l folosi tot așa. În Anglia, bărbați îmbrăcați în haine de salon, cu cravate albe la grumazi și cu băț mic în mână se prezintă la sărbătorile mari ale țării. În zilele trecute s'a înfățișat în teatru unul cu un băț frumos, la un capăt cu plumb de aur. Mâne zi toți avem băț.

Societatea din Londra admiră două băte, una al lui Carol II., regele Daniei și a înțeleptului Valpole Holpacc.

— **Insoțirea femeilor șvediene.** Femeile din Stokholm au alcătuit în luna Octomvrie o însoțire de consum, care până acum are 500 membre și un capital asociat de 30.000 franci. «Toate încercările negustorilor de coloniale de a zădărnici însoțirea, au rămas zădărnice, și însoțirea face progrese înfloritoare.

— **Telegrafia fără fir.** Un preot din Vilkesbare (Pensilvania). Mucgas, care a inventat un sistem de telegrafie aeriană fără fir, anunță azi a făcut experiențe de telegrafie subterană fără fir și că a ajuns la rezultate prin care se poate corespunde cu Europa.

Pentru aceasta e nevoie de a se face un puț în America și unul în Europa de 900 metru adâncime, aceste puțuri trebuiesc să fie construite în așa mod încât nici o umezeală să nu existe și firele aparatelor ce vor conține vor fi închise în tuburi de fier sau de aramă.

— **Un trust japonez.** Ziarul englez »Dai Telegraph« află din Tokio că micii armatori din Japonia se ocupă de un proiect pentru crearea unui trust comercial pentru India, China, insulele Sachalin și Filipine și Vladivostok.

Este vorba de punerea în acțiune a 131 vase cu un tonaj de 272.147 tone.

Capitalul exploatarei ar fi de 20 milioane.

— **O sută zece însoțiri.** În sărbătorile Crăciunului s'a înființat în comuna Starciova o însoțire de credit. Cu 44 membri în 243 quote de câte 50 coroane. Cu aceasta însoțire s'a împlinit numărul de 110 însoțiri de credit în comitatul Torontal, puse sub oblăduirea centralei comitatense.

Deși comitatul în mare parte e locuit de naționalități, — din aceste însoțiri nici una nu este cu caracter naționalist.

— **In noile Habride.** Un călător, reîntors din insulele Noile-Habride, povestește următoarea anecdotă care, cum zice italianul, dacă n'o fi adevărată, o fi însă bine găsită:

Un indigen se prezintă cu două femei la un misionar catolic ca să binecuvinteze această îndoită unire.

— Două! zise preotul; dar sfânta noastră religie oprește poligamia; peste puțină!

Sălbatecul pleacă, dar se reîntoarce peste câteva zile numai cu o femeie.

— Acum, taică, cred că mă poți binecuvânta.

— Așa dar ai lăsat pe cealaltă?

— Nu; am mâncat-o!

— **S-a deschis prăvălia de coloniale a lui Rudolf Baumann Arad, Piața Tököly în colțul străzii Lázár Vilmos.** Un isvor bun de cumpărare recunoscut pentru fructele proaspete de tot felul, apoi vin, tea și rum.

Cerând sprijinul marelui publ. remân cu deosebită stimă: *Baumann Rudolf.*

CONGERTE, PETRECERI.

Petrecerea din Zlagna. Resultatul concertului împreună cu teatru ce s'a dat în Zlagna la 4 Februarie st. n. a succes peste așteptare. Era de prevăzut cumcă public mult și ales va cerceta aceasta producțiune, dar mai ales maghiarii erau curioși să vadă ce pot presta Români. Și cred că nici s'au iscalit în prestațiunile corului precum și în jucatul piesei teatrale »Cinel-cinel«. Căci aproape toate cântările au trebuit repetate ear jucătorii piesei teatrale dându-și multă silință ca să mulțumească onor. public au fost răsplățiți cu frenetice aplause cari minute întregi umpleau sala. Mult a contribuit la reușita acestei petreceri mult onor. domn Emanuil Beșă, sufletul multor lucruri frumoase făcute în părțile noastre. De asemenea se cuvine laudă conducătorului corului Parienie Duca, care cu deosebit zel s'a ocupat, ca din unii plugari și măestrii, în lungile seri de iarnă, să facă un cor bun și disciplinat. Cu deosebit regret trebuie să mărturisesc onor. red. că mulți frați de ai nu nostri ne-a onorat cu absența lor, pe când străini s'au prezentat în un număr frumos. Pe lângă rezultatul moral mai este și cel material, căci mulți cunoscând scopul acestui cor a contribuit spre ajungerea cât mai iute a scopului dorit. Intrate au fost 221 cor. 40 fil. Eșite au fost 148 cor. 10 fil. Venit curat 73 cor. 30 fil., care s'a depus la institutul »Zălăgeana« în favorul fondului biblicotecei școlii române din loc.

Reuniunea meseriașilor și econ. din Alba-Julia vă invită cu toată onoarea la producțiunea teatrală împreună cu dans ce să ve aranja Sâmbătă în 24 Februarie st. n. a. c. în sala cea mare dela hotelul Europa Inceputul precis la 8 ore seara, Ioan Telescu, președinte, Dr. Camil Velican, vice-Președinte, Antoniu Cricovean, casar, Ioan Pampu, secretar, Ignat Borza, contro-

lor, Prețul de intrare: locul I, 2 cor., locul II, 1 cor. 60 fil., locul III, 1 cor. 20 fil., locul de stat 80 fil. Venitul curat este destinat pentru »Reuniunii«. Suprasolviri să primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică. Program: Balcanul și Carpatul poezie de V. Alexandri, predată de dl Augustin Pleșa. Anecdote de Speranță, predate del Simion Petrescu, »O viață«, poezie de Z. Bărsan, predată de dl Augustin Pleșa.

Corul plugarilor români gr.-or. din Jebel învită la Concertul împreună cu joc, ce-l va aranja corul Sâmbătă în 11/14. Februarie 1906 în sala ospătării mari din loc. Inceputul la orele 8 sara. Prețul de intrare: loc de șezut: 1 cor. loc de stat: 60 fil. de persoană. Venitul curat se va folosi pentru zidirea unei localități pe sama înființării »Reuniuni de cetire și cântare.

Reuniunea de cântări »Armonia« din Mehala arangiază în favorul fondului ei Sâmbătă în 11/24 Februarie 1906 în localitatea ospătării la »Regele Ungariei« (Montagniol) din Mehaia o petrecere împreună cu concert reprezentațiune teatrală și joc. Comitetul Reuniunii. Inceputul la 8 ore sara intrarea: de familie 2 cor., de persoană 1 cor. Programul: I. »Lelea vitează« sextet mixt, de G. Musicescu, cântat de corul Reuniunii. II. Peatra din casă. Comedie cu cântece în un act.

Economie.

Arad, 19 Febr.

Magazin de bucate în Utvin. La străduințele dlui preot Victor Rusu s'a hotărât acolo înființarea unui magazin de bucate.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

— Cota oficială pe ziua de 16 Febr. —

Incheierea la 12 ore.

Grâu pe Aprilie 1906 (100 clgr.)	16.78—16.80
Secară pe Aprilie	13.66—13.68
Orz pe Aprilie	14.96—14.88
Cucuruz pe Mai	13.84—13.82
Grâu de toamnă pe 1906	16.70—16.72

Incheierea la 5 ore:

Grâu pe Aprilie 1906	16.80—16.82
Secară pe Aprilie	13.66—13.68
Ovăș pe Aprilie	14.00—14.02
Cucuruz pe Mai	13.80—13.82
Grâu de toamnă pe 1906	16.74—16.76

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	cor. 158.—
" " " mic	" 160.—
" brut " mare	" 156.—
" " " mic	" 158.—

Bursa de bucate din Timișoara

Grâu: 78—100 klgr.	Cor. 15.40—15.50
" 79— " "	" ————
Secară: 100 "	12.30—12.40
Orz: " "	13.10—13.20
Ovăș mercantil 100 klgr.	13.40—13.45
" cernut " "	—
Cucuruz nou " "	13.20—13.30
" vechiu " "	—

Tirgul de porci din Köbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni grei părechea în greutate peste 400 chlgr. — fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 chlgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 chlgr 125—127 fil.; Calitate sârbească: grei, părechea peste 260 klgr. 120—126 fil.; mijlocii părechea 240—260 chlgr. greutate 121—122 fil. Ușori până la 240 kgr. 116—118 fil.

Posta Redacției.

L. R., Sunt o mulțime de cărți medicale românești cu sfaturi potrivite pentru popor. Prin asta nu vrem să zicem, că n'ar fi bună idea d-tale. Da, medicii români au datorința să împărtășească cu sfaturi igienice poporul, cea ce se și face adeseori prin jurnale. Cărți nu se prea pot scoate, căci pentru aceasta n'avem destul public care să le și cumpere. Ad. 2. Foaițe românească în America e: »Românul« Ad. 3. »Bunul econom« a

fost adeseori recomandat în foaia noastră și o facem și aci, căci e foaie bună pentru economii.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut *Calindarul »Poporul Român«* po anul 1906 și se află spre vânzare la Administrația »Tribunei« în Arad. Prețul 40 fil., plus port 10 fileri.

Redactor responsabil: Sever Beeu.
Editor-proprietar: George Nlehin.

Se află de vânzare la administrația »Tribunei«

Năvăliri barbare

de L. Bolcaș.

Prețul 1 Cor. plus 10 fil. porto.

Se caută un practieant

pentru subsemnata societate de asigurare. *Condițiuni:* petentul să nu fie trecut peste 24 ani, să fie absolvent al unei școli superioare de comerț și să poseadă în vorbire și scriere limbile română, maghiară și germană s'au cel puțin română și germană. Salar începător 60 cor. cu prospecte de avanzament și aplicare definitivă. Tot aci se acceptază și

mai mulți acuizitori buni

pe lângă proviziuni mari și salare fixe. Posturile sunt a se ocupa imediat ev. la 1 Martie a. c. n.

Ofertele să se înainteze la

Agentura generală a societății de asigurare »Dunărea« în Sibiu (Nagyszeben) strada Măcelarilor Nr. 20.

Contra slăbiciunii la bătrânețe

și a neputinței ce se poate trage din deosebite cauze, ca urmări a boalelor avute ori la copii ca slăbirea pricinuită de creșterea dinților, se poate aplica cu strălucit efect emulsiunea lui Scott. Nime nu se va scârbi de emulsiunea lui Scott, pentru că are un gust bun, se poate mistui de ori și cine, de oare-ce prin mijlocirea neîntrecutei emulsiuni alui Scott, oleiul trece repede prin organismul trupului, fără să pricinuiască în mistică ceva turburare.

Pescarul cu batogul cel mare este semnul care garantează procedura veritabilă a lui Scott.

Se poate căpăta în ori ce apotecă.

Cu provocare la această ziar, pe lângă trimiterea a unor timbre de 75 fileri, trimiț fără altă cheltuială 1 sticlă de probă.

Apoteca orășanească a lui Emil Budai
Budapesta, IV., strada Vác nr. 34—50.

Prețul unei sticle originale e de 2.50 cor.

Sămânță de bicău

pentru sămănat

în orice calitate

se poate găsi la firma lui

Nemes Géza

Arad, piața Boros Béni.

IOAN JABLONSKI

ATELIER DE GRAVURĂ

TIMIȘOARA — Strada Sârbească — Nro. 7.

Extraordinar! Gravuri artistice în oroloage, monograme, convexe, și embleme din aur și argint. Efectuirea monogramelor, emblemelor și a lucrurilor de Damasc, în mod prompt și artistic, în aur, argint și preste tot în orice metal, după planurile și desenele cele mai noi. Clichée de metal și lemn. Modele necesare pentru forme. Sigile și peceti din oțel și aramă roșie. Inscricții pe uși și mașini. Primesc spre efectuare modele de aramă roșie și umplute precum și alte gravuri în sticle, os de elefant, socolă, etc și le și

o—o o—o lucru în modul cel mai artistic. o—o o—o

◆◆◆◆ Serviciu conștient și prețuri ieftine! ◆◆◆◆

AVIS

Am onoare a aduce la cunoștința onor. dame din localitate și jur că în strada Perényi Nr. 1. am deschis o

Școală de Croi

pentru toalete de dame

unde predau spre învățatură toate cele ce cad în faful acesta, ca: croiuri de fuste, talii, jachete, etc. etc. În atelierul meu apoi, ori ce fason e după jurnal. Am învățat într'una din primele școli din Budapesta — iar cele mai noi experiențe câștigate, mă aduc în plăcuta situație de a putea îndeplini cele mai moderne și înalte pretenții ale onor. dame.

Rog cât mai multă părtinire.

Școala de croit și cusut

Maria Várnai

Perényi-u. No. 1.

Am onoare a aduce cu tot respectul la cunoștința onor. public și onor. mei cumpărători, că

cășăpia mea de pân' acum

din Hunyadi-u. am strămutat-o în Forray-u. 1. (în casa lui Auerbach) — și o-am aranjat întru totul corespunzătoare cerințelor timpului de azi.

Rog pentru binevoitorul sprijin al marelui public, și semnez — — — cu toată stima:

Milan Stojakovits, casap.

5 Cor. și . mai ..mult.. pe . zi!

Societatea de cioraperie de casă.

Se caută persoane de ambele sexe, la mașina noastră. Lucru simplu și lute, — pentru întreg anul acasă. Nu se cere nici o cunoștință de mai înainte. Depărtarea nu are a face. Lucrul îl cumpărăm noi.

Societatea de mașini pentru cioraperie pentru lucrat acasă.

THOS. H. WHITTICK & Co.,

Budapest, IV. Havas-ateza 3-365.

VRAG, Petersplatz 7,-865.

RESTAURANTUL

TÓTH ENDRE

Am onoare a atrage atențiunea p. t. publicului asupra fostului restaurant

KASS

acum preluat de mine și remaniat după cele mai moderne cerințe.

Cele mai fine și mai bune băuturi, precum vinuri, licheruri, șampanii, se pot căpăta aici.

Mâncările restaurantului nostru sunt neîntrecute.

000 Seară de seară muzica cea mai bună dilectează pe oaspeții mei. 000

Serviciu prompt, curat și conștient. 000 Abonamente se fac cu prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

Tóth Endre
restauratier.

IN ATENȚIA CELOR CE ZIDESC!

Wandracssek Ignác

zidar calificat și antreprenor de zidiri

Arad, strada Választó nr. 62. b.

Se recomandă p. t. publicului din loc și provincă, pentru orice fel de lucrări în această branșă, ca: case de chirie, case particulare, vile și zidiri economice, asemenea primește și reparare ade zidiri vechi, pe lângă garanță și prețuri foarte estine.

Planuri și bugete face pe prețuri convenabile.

Pentru vinderea în comisiune a **Marelui magazin de assortimente de sticlă**

de porcelan, maiolică, vase de piatră, obiecte de lux, vase, lampe de mase și candelabre, oglinzi, obiecte de argint, alpaca și nickel, deoruri pentru odăi și mese, acomodate pentru aranjamente casnice, începând dela calitatea cea mai fină până la cea mai ordinară sunt neasămănător de convenabile.

Toate acestea, se vînd pe prețuri foarte moderate — în prăvălia mea, situată pe **Szabadság-tér 21.**

■ Efectuesc foarte punctual comande de sticlărie. ■

Cu stimă: **Klohs Adolf.**

POMPE DE VIN

reg. ung. priv. și țevi de gumi calitate cea mai bună.

Din cilindrul pompei se scurge vinul până la cel din urmă strop, ear sămburul de struguri, coaja și alte părți necurate se îndepărtează numai de cât, prin seta pompa nu se strică și nici vinul nu se poate strica. Pentru funcționarea pompei se dă o garanță pe 3 ani (reparație gratuită).

PUMPE DE FOC 258

cu ventiluri rotunde. Pentru comune foarte potrivite, de oare ce a întrebunțarea de apă nesiposă ori murdărie nu abzie serviciul. Pentru funcționarea regulată a mașinii se primește garanție pe 3 ani (reparație gratuită). Șurube potrivite unitare și țevi de oțel din lantru captușite cu gumi cu prețurile cele mai ieftine.

Fântâni cu țevile trebuincioase în preț de fabrică.

HÖNIG OTTO

fabricator de pompe reg. ung. priv.

Arad, Rákóczy-utca 27.

Stropitori de vie se primesc spre reparare.

Anunț!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în Arad. — strada lemnului (Fa-utca) — No. 1. o fabrică de mașini agronomice

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Dispunind de mijloace îndestulătoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în

o o Austro-ungaria, Germania și America o o
mă aflu în plăcuta poziție a produce și servi pe onoratul public
o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o
din material de prima clasă și pe lângă prețurile cele mai avantajoase. o o o

In special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, stărmătoare de cuceruz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, ciururi, pluguri (Șeitană), prese de vin, pompe precum și alte articole de pînzărie și instalațiuni de mori, joagăre și țiglarii miel și marl, după cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele mașinăriilor sus numite.

Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de abor și treerătoare, motoare de benzin, petrolu, spirit sau gaz, garantând totdeauna, atât de construcțiunea mașinilor cât și de materialul cel mai bun.

Efectuez totdeauna lucruri de lăcătușerie și tot felul de reparaturi de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit și prompt.

Picăturile balsamice „MARIA-RADNA“

pentru răni și stomac, ajută iute și sigur în multe boale, ca d. ex. dureri, colici de stomac, boli vechi de stomac și lipsei de apetit, contra reumei, junghiurilor, colice și dureri de cap, estern la răni timpurii, la sgărieturi, la scrinteli și ruperi de oase, contra reumei și durerii de oase.

Un flacon: preț 30 fil., 10 flacoane Cor. 3.— francat.

Pastilele — SENECA

Medicină sigură contra tusei, troanei, răcelii, influenței. Cutia 1. Cor., 10 cutii franco 8. Cor.

Se poate căpăta la **Kossuth Fál, Szűz Mária.** gyógyszerháza, Arad, Boros-Béni-tér 15 sz.

O scrisoare de mulțumită.

Stimate domnule apotecar! Pentru admirabila DV toe întări-toare de stomac nu vă pot mulțumi din destul și regret că nu o pot recomanda în deajuns pentru a fi cunoscută binefacerea ei. Doi colegi ai mei vă vor comanda zilele astea câte-va pachete din teea „CENTAURIA“. Bu vă mulțumesc și vă rog a-mi mai trimite încă un pachet mare pentru ceata 2 cor. Cu stimă: Ion Luca, inv.

Centauria! Cel mai minunat întăritor de stomac! Depărtează frigurile stomacale, colicele, lipsa de scaun, diaree, răceli și multe alte boale diferite.